

DÜŠEVNI LIST

Mêsečne verske novine.

Vu imèni prèkmurske evang. šinjorije reditel
i vèdavnik: FLISAR JÁNOŠ, Murska Sobota.

Rokopisi se morajo v Puconce pošilati.

Ček računa št. 13,586; imé „Düševni list“ Puconci.

Cejna na cejlo leto 20 Din., v zvönstvo 30 din.,
v Ameriko 1 Dol., edne numere 2 din.

Izhaja ednòk na mêsec.

Naprejplačilo gorivzeme vsàki ev. dühovnik i vučitel.

Odpüstitè eden drügomi!

HÁRI LIPÓT ev. dühovnik.

Peter apoštol je ednòk z etim pitanjom stòpo pred Jezusa: „Gospodne, kelikokrat pregreši pròti meni brat moj i odpüstim njemi? Sedemkrat je zadosta? Erkao njemi je Jezus: ne velim ti, do sedemkrat . . . nego sedemdesètkrát sedemkrat.“ (Mt. 18, 21—22.)

Dokeč so židovski pismoznanci samo trikràtno odpüščanje želeli, tečas Peter apoštol, gvüšno pod Jezusovim vplivom, — žé dale ide, Jezus pa s tèm visikim računom tò šcé povedati, da naj človek svojemi bližnjemi vsigdar bode pripravleni odpüstiti. Jezus v zgornji rečáj nê samo svojega vučenika opomina na tò, nego na tò opomina nás vse.

„Záto je prispodobno Králevstvo nebesko k človeki králi, šteri je šteo račun činiti z slugami svojimi. Gda bi pa začao on račun činiti. prinešen je njemi eden dužnik, ki je dužen bio desèt jezér talentomov.“

Té král je naš nebeski Oča, té dužen sluga smo pa mi ljudjé. Té sluga je dužen desèt jezér talentomov, v naši pènezaj bi tò skoron sedemsto milijónov dinárov iznášalo; iz toga vidimo, da je tò preveč veliki dug bio. Ka pa či mi vküperzračunamo vse tisto, ka smo mi dužni dobromi Bôgi, té previdimo, da je naš dug tüdi nezgovoren, ár tðlo, düšo, rázum, zdrávje i vse premoženje od Bogá mámo. On se

dnévno skrbi za potrebščine našega tðla i düše, On nas varje od vsákoga hüdoga i tò čini iz smilenosti, záto smo pa mi dužni Njemi zahválni biti, Njega dičiti z službov i pokornostjov. I jeli smo za té dobròte zahválni pròti Bôgi, jeli ga dičimo z srcom, z vüstami i z cèlim našim žitkom? Jeli se zadosta zahválimo našemi nebeskomi Oči za tisto dobròto i miloščo, da nas je nê ostavo v grèhi vtiniti se, nego svojega jedinorodjenoga Siná je poslo k nam, da bi nás oslòbodo i odküpo. Priznati, vadlüvati moremo, da smo mesto zahválnosti tak dostakrát zbantüvali našega smilenoga Očo. Dnévno kak dosta lagvoga i hüdoga činimo mi i kak dosta dobrega i læpoga činiti pa pozábimo i zamüdimo. Eden znameniti mož tò právi, da je tisti dèn, — v šterom je on nikaj dobrega nê včino, — za njega popolnoma zgübleni bio. Či vse tè svoje napáke z odprètimi očmi glédamo, tak rësan priznati moremo, da smo zaistino strašno dosta dužni Bôgi. Vse tisto, ka je læpo i dobro v našem živlènji, od Bogá mámo, zavolo naše nezahválnosti bi nam On vse tò læko kraj vzèlo, vsàki blagoslov bi læko ostavo od nás, i dönok vsàko ütro tò vidimo, da se té dobròte ponávljajo, z svojov skrbnov lübéznostjov, z obdržèčov miloščov nás znòva k sebi zové i ne odvrže tistoga, ki se z pokorov bliža k Njemi, smilüje se nad tistim, ki z poniznostjov prosi odpüščenje i odpüsti njemi ves dug, odpüsti njemi grèhe za vrèdnost svojega siná

Jezuša Kristuša. Gospodin Bóg prôti nam grêšnikom vsáki dén vöpokáže svojo smilenost, rávno záto smo túdi mi dužni lúbiti Bogá i tiste, ki nas zbantújejo i njim odpústiti. Na tó nas naj opomina našega nebeskoga Očo prôti nam skázana odpúšćávajóča milošća!

Žitek nam pa nasprotno tó káže, da je večina lúdi prispodobna k tistomi slugi, komi je njegov Gospód odpústo deset jezér talentomov dugá, on je pa ednoga z sehom slúžéčega, ki njemí je dužen bio sto žukavcov, v naši pêne-zaj približno jezero dínárov, zgrabivši ga zadáv-lao ga i vrgo ga je v temnico, dokeč bi pláčo, ka je dužen bio. Mi dosta grêhov mámo, za šteri volo odpúšćanje prosimo i čakamo od Bóga, mogóče se dnévno večkrát etak molimo: odpústi nam dugé naše, kak mi odpúšćamo dužnikom našim; ali rêsan stanovito známo odpústiti bližnjim našim tisti grêh, ki so ga prôti nam storili, šteri je pa nájvečkrát dosta ménši od tistoga, z šterim smo mi pregrešili prôti našemí dobromí Bógi. Dostakrát v našem senci vsebičnost, gizdost, márnost i nesmilena srditost kralúje. Či bi tó nê tak bilo, tak bi v zádni deseti létaj nê teklo tak dosta človeče krvi i denéšnji rod bi nê noso zmenkanja i trplénja tak težko bremen.

Pravično so se razdresílili nad delom toga nesmilénoga slugo ž njim slúžéči tíváriši i pravično ga doségne kaštiga njegovoga Gospóda:

„húdi sluga, ves on dug sem ti odpústo, da si me proso. Nê se je trbelo tebi smilúvati nad z tehom vréd slúžéčim tívárišom tvojim, liki sem se i jas nad tehom smilúvao. I razsrdo se je Gospód njegov, dao ga je hohárom, dokeč bi pláćao vse, ka je dužen bio.“ Túdi nás dostakrát doségne pravična boža kaštiga. I či bi nás boža milošća nê genola na odpúšćanje, potem nas naj na tó gene Njegova stroga i pravična kaštiga. Ár Kristuš Jezuš tó právi: „Tak i Oča moj nebeski vćini vam, či ne odpústíte vsáki brati svojemi z senci svojega prestoplenjá njegova.“ Bóg se ne pašći, ali túdi ne pozábi. Bóg se ne dá vkaniti i znoriti. Njegova lúbézen odpústi, ali Njegova svétost i pravičnost pa ne nihá grêha brezi kaštige. Nezahválnost i nesmilénost se ne more ognoti tiste kaštige, štero te svéti i pravičen Sodec vöpovê. Bojdimo záto mi pripravleni na odpúšćanje, nasledúvajóči tistoga Jožefa példo, ki je z lepimi rećami navdúšeno odpústo svojim bratom njihovo lagvijo, ka so prôti njemí storili. Činmo tak kak Dávid, ki bi Šaula léko vmôro, gda ga je v ednoj votlini v róke dóbo, ali nê ga je zbantúvao. Obri vsega pa nasledújmo našega Odkúpitela, ki je ešće na križnom drévi etak molo za svoje neprijátele: Oča odpústi njim. Bojdimo záto vsigdár i vsákomí našemí neprijátele pripravleni odpústiti, ár brezi toga smo nê právi i istinski kršćanje.

Jesenska povénjenost, vsigdár kraćiši dnévi,

Krívda i pokôra.

Roman, pisala: Kovatš Frida.

Poslovenčo: SILVANUS.

XXXV.

Sprévod je v tork bio. Vnožino lúdstva je vkúper prišlo, edni z radovédnosti, ti drúgi z globokoga táljemánja, ár so to pokojno preveč lúbili. Lúdjé so si šošnjávali i zgućávali med sehom, niti pred oblástjov te grozne smrti so si nê mogli jezike zadržati ti ogrizávcí i tute noséči.

Herbert je z máterjov skôz šô med njimi, od vsê stráni so njidva prijaznivo pozdravili i z pošćuvanjem odprli pôt. Tak sta stópila vu hišo, vu šteroj je škrinja i te mrtvec bio. Močen teški diš od povénjení korin i zežgáni svêč njima je vdaro vu nôs. Škrinja je ešće nê bila dolizaprêta, Herbert je kcoj stôpo i na to v méri počívajóčo je glédo. Prôsti běli gvant je bio na to

pokojno oblečeni, okóli šinjeka njê je tenki srebrni lanček bio djáni z metáljov, na šteroj je Zveličitela gláva bila. Herbert se je mogo od njê lóčiti, moške roké so ga na ráji na strán vodile:

„Gospód Wágnér, moremo škrinjo zaprêti, vúnê lúdjé žé čakajo.“

Kak da bi se z sna obúdo i ešće eden slédjen pogléd je vrgo na to mrtvo. Brezglásni plač ga je strôso.

„Rezika!“

Mati ga na ráji primle za rokô.

„Hodi, sinek, ideva vó!“

Lúdjé so vúnê čúdúvajóč glédali na farara smrtno blédoga siná i šošnjati so si začali med sehom. Nikák je nindri oméno na tihoma:

„Boži mlíni pomali melejo, ali gvúšno; tó je pokôra za krívde.“

Med tém, ka so zvonóvje k Rezike slédnoj pôti zvonili i Wágnér farar je genlivi slobôd

cerkvenoga léta zádni tjedni, kalendárskoga leta zádni měsenci nas tŭdi na tŭ opominajo, da prie, ali sledi tŭdi našemi zemelskomi žitki konec bode i ednŏk vsi tá pridemo, koma se je žé dosta naši lŭbléni odselilo. Vse, vse tŭ nas opomina na nájvékša dela: na smrt, na goristanénje na sŏdni dén, na vekivečnost. Što si more na vse té mirovno misliti? Što zná mirno mréti? Što se ne boji pred pravičnoga Sŏdca tronuš priti? Samo edino tisti, ki z pomočjŏv Kristuša v miri živé z Bogom i v miri živé z lŭdmi.

Eden veren krščenik právi: Ne morem v miri spatí, či sta nê pri meni dvá mojiva tŭváriša, eden je moj Odkŭpítel z svojim odpŭščanjom, drŭgi je pa moj bližnji, komi jas odpŭstím i ki tŭdi meni odpŭsti. Tak zaspim jas tiho i mirno. Tak pojdímo vsáki večér tŭdi mi spatí, naj ednŏk tŭdi naš vekivečen sen bode sladki i miroven, naj nás potem vzeme naš nebeski Oča v svoje nebesko králestvo na vekivečno življenje z pomočjŏv Gospon Jezuša Kristuša.

Primož Trubar.

Obdrŭgim v Ljubljani.

Zaka se je smeo Trubar zdaj domŏ povrnŏti, gda je ešče valála casarova prepŏved, štera ga je z domáče zemlé stírala? Što njim je pomágo, ka so vŭpali Trubara domŏ zvati? Nišče drŭgi kak Tŏrki. V onom vrémni so se

vzêo od toga mládo vŏvgašnjenoga žítka, je Peter vu strašnoj vročini ležo vu svojoj posteli, niti ne sŏmnivíš, ka njegovo nájdragše neséjo vŏ na cintor. On je vu fantáziji z Salmhofer Hedvikov hodo med zelénim i cvetéčim siljom.

Tiho i vu sébe povrnjeno je potŭvao Herbert na drŭgi dén vu váraš. Njegove materé vŏrne oči so notri vidlle vu srcé njegovo i ona je sŏmnila, ka se je žnjím zgŏdilo, ali ni edna rêč je nê bila od toga povédana.

Ta plemenita, vse hŭdo odpŭščávájŏča Hedvika je nŏč i dén tam sedéla pri teško betežnoga Petra posteli, se skrbéla za njega i sébé i svojega siná je krivila, ka je te na sébe zaostáveni človek svoje jedíno zgŭbiti mogo.

Zdravniki so si včasí premišlávájŏči trŏsili glavé obri Petra, dŏnok za dvá kedna, puni stráha i brige, je Peter rešeni bio.

Eden lépi dén oktŏbra je razšŭrjavŏ zádni jesénsko lepoto, gda je Peter obrvim oči ŏdpro

naimre pá približávali oni s svojimi rôparskimi napádi slovenskoj zemli. Kránjski dežéini poglavár je nŭco vojáke. Ete je pa od slovenski plemenitášov, ki so vsi evangeličanci bili, samo tak mogo dobiti, že njim je v verski dugovánjaj vékšo strplivost skázo. I kak močne sŏ se čŭtili evangeličanci, kázejo Trubarove rêči, ka zdá nede več v skrivnosti predgo, nego v vsej očívesnosti.

S kak velkov navdŭšenostjov so spréjali domá Trubara, vidímo tŭdi s toga, ka je pri njegovj prvŏj predgi pŏleg velke vnožine lŭdstva tŭdi štiridesét dŭhovnikov nazŏči bilŏ. Od séga mao je Trubar vsakšo nedelo v slovenskom jeziki predgo, vsakši četrték pa v nemškom.

Ljubljanski katoličanski pŭšpek se je zburko nad njegovim prišestjom i v písmi ga je pito, što ga je pŏzvo nazáj i ka ščé pá eti? Trubar je njemi v svojem odgovori očívesno povedo, ka se ščé v vsém držati stáre istinske krščanske cŕkve i ágoštonskoga verevadlŭvánja. Slabost pŭšpeka se nájbole skáze v tom, ka je Trubari dŏnok dovalo predganje.

Devét tjédnov je delo Trubar v Ljubljani: predgo, včio, obslŭžavo svêto večérjo i organiziro evang. cŕkev. Te je nazáj šŏ v Urach, gde je ešče svojo držino meo. Ali glávni zrok njegovoga potovánja je bilŏ delo v tiskárni. Gda je dokončo tam tiskanje poslovenčenoga ágoštonskoga verevadlŭvánja, se je s svojov držinov vréd nazájpovrno v Ljubljano.

i čŭdŭvajŏč okŏli pogledno vu hiši. Pri njegovj posteli je Wágner farar sedŏ, ki se je skrbivo nagno obri betežnika.

„No Ehrbacher, kak se kaj občŭtíte?“

„Meni je tak čŭdno, — jas nevêm — sem betežen bio?“

„Ja Ehrbacher, preveč betežni ste bili, i z Božov pomočjŏv ste že bŏgši, za krátek čas spoj gori ozdrávit.“

„Jeli se mi je senjalo, ali — da bi se níká strašnoga zgŏdilo? Gde je pa Rezika?“

„Rezika je —“.

Peter je zdá nanágli goriseo na posteli.

„Níkâ ne povête, gospon farar, že vse znam.“ Trŭdno se je pá nazáj porŭšŏ te potrétí mŏž. „Spjoj dobro znam vse, oh Bŏg moj, zakaj je tŏ? Jas sem dŏnok za njŏv skočo vu to mrzlo vodŏ i sem jo vu náročaj držŏ i ona je mrtva. Jas vidím na vašem obrázi, ka moje lépo lŭb-

Pá so ga z velkov radostjov sprèjali. Ali ljubljanski púšpek, ki se je že večkrát zobston obrno k deželnomi poglavári, se je zdaj k casari obrno, náj Trubara odstráni z Ljubljane. Kak velko môč so meli evangeličanci, se vidi s toga, ka se je púšpek z bojazni pred njimi samo pod spòvednov skrivnostjov vùpo casari potòžiti, ár je dobro znao, ka bi njega odstránili, če bi evang. gospoda zvedla za njegvo tožbo. V svojoj tožbi právi púšpek, ka Trubar psúje mešo, ka je odpádnik i nôvovernik. Dale se tóži púšpek casari, ka grofi silijo svoje podložánce k poslúšanji svoji evangeličanski dvorni predgarov, katholičanskim dühovnikom pa neščejo dopústiti niti zbérice. Naslédnje pa je proso púšpek casara, náj se Trubar i drúgi voditelje reformácie zapréjo, ali se pa náj stírajó s slovenske zemlé. Casar je natò résan zapovedo kranjskomi deželnomi poglavári, náj Trubara i drúge voditele slovenski evangeličancov včasi zapréti dá, ljubljanskomi varaškomi tanáči je pa zóseb zrendelúvo, náj Trubari več ne dovolí predgati v špitálskoj cerkvi. Proti etoj obtožbi so evang. gospoda — grofi i varaški tanáči — bránili Trubara pred casarom, ka je dober podložánc, ka vsikdar molí za casara i njegvo rodbíno. Casar je zdaj nej znao odlòčiti, záto je Trubara pred cerkveni sòd dao postaviti. Ali kak Luther Márton v Wormsi, tak je túdi Trubar nej ščeó práti svojoj dühnoj vésti činiti. Pred vnògimi katholl-

čanskimi dühovniki, grofi i varaškimi tanáčníki se je očivesno vòpovedo za ágoštonsko verevavlúvánje i celomi sòdi je na znánje dao, ka s katholičanskov cerkvijov nešče nikaj za opraviti meti.

Casar je pá zapovedo, náj se Trubar zapré, ali njegova ròka je prekrátka bíla i Trubar se je pod obrambov domáče gospode tak gvúšnoga čúto, ka je potúvo okòli po celojoj kranjskoj dežéli i organiziro evangeličansko církev. Pá so ga zatòžili pri casari, ali Trubar je v tom samo edno znaménje vido, ka je na právoj pòti. Ednomi grofi, svojemi braniteli i prijáteli je píso: „Tò je edno zagvúšno znaménje, ka túdi mi k Kristušovomi králestvi slišimo, ár nam vrág s svojimi lažmi i s smrtjov tak preveč grozí.“ I Trubar je batrivno nadaljávo svoje predgersko i organizátorsko delo. Predgo je po celojoj kranjskoj pred velikimi vnožínami lúdstva, nastávlo je vsepovsédik evangeličanske predgare, po gmajnaj postavlo šolé, v Ljubljani pa latinsko šòlo (gimnázijo). Po svojoj grádaj so pa grofi meli vučítele z wíttemberškoga i túbinškoga vseučilišča. Tak so se vsi: máli i velki, kmetje i gospoda včili tò právo krščansko vero.

Pòleg etoga velkoga déla je Trubar ešče píso predgovore za hrváške knige i sestávlo je nôvi církevni réd za slovensko evangeličansko církev. Eta kniga, štero je Trubar s tak velkov lúbéznijov pripravlo, je odlòčila njegov šorš.

léno déte je mrtvo. Zakaj morem dónok tak kaštigani bidti? — ja, tò sem si zaslúžo.“

Te betežnik je drevéno glédao pred sébe.

„Gospon farar — gda — bode pokopana? Dnes? Gvúšno! Ovak nebi bíli vi eti.“

„Ehrbacher, ví ste preveč dugo bíli betežni, Rezika že skoron dvá kedna počiva vóné na cintori.“

„Dvá kedna.“ Po njegovom notrispádnjenom líci so debele vròče skuze tekle dolí.

„Gospon farar!“

„Ja Ehrbacher!“

„Vi ste moje déte vòsprevodili na zàdnji počínek, jas vam zahválím za tò, či ešče mojo hválo za koj preštímate.“

Svojo dolíposúšeno rokò njemi je dao, štero je ete vrélo stisno. Tak sta sedéla obádvá mučéčiva, tího. Vóra za vòrov je minòla, gda se je te betežnik z glavov práti farari obrno z ednov prošnjov na obrázi.

„Ehrbacher, ščéte naj molíva za vaše déte?“ píta te farar. Peter je samo z glavov kivo, gučati je nè mogo. Wágner farar se je pri posteli na kolena pústo i na glás je molo „Oča naš“.

Gda se je gori zdígnó, je Peter z iskajòčím pòglédóm glédo vu dalino, ležéči na vankišaj i se je z pomočjov farara gori opravo vu posteli.

„Matyeš!“ Teško so se obúdjávale reči na Petra plávi vústaj. „Dopústi mi, naj vu etoj vòri ešče ednòk tak gučím k tebi. Midvá sva vkúper hodíla vu šòlo i ka sva si nè prijátela postanola, tomí sem jas krív. Odpústi mi, či te dnes za mojega prijátela zovém, ár tí ne potrebúješ tákše prijátelstvo, ali jas bí ednok rad vse povedo, ka mi na dúši leží. Jas sem dosta pregréšo vu mojem živlénji okòli sébe, mogòče nájveč nad tebom. Kelkokrát sem kričo za tebom to grdo rěč „kučar“, či sem vu mojoj nepopisnoj nevoščé-

Ráňč te je naimre zavládo nad avstrijskimi pokrajnami Károl, ki je včasí začno trdo pregánjati evangeličance. Törška nevarnost je minila, néj je bio potrêben pomôči slovenske gospode, tak je zdaj slobodne roké meo. I gda je Trubar vödao svoj cêrkveni réd, je v tom edno vmešávanje v svoje vladárske pravice vido, ponúco je dobro priliko, i Trubara je stíro z vsej svoji pokrajín.

Ves trüd slovenske gospode je zöbstonski bio. Samo telko so znali doségnoti, ka je Trubari néj trbelo včasí bêžati, nego pár mësecov je ešče slobodno v Ljubljani östo, ali s tem, ka nede predgo i se po svojem odhodi nigdár nede več nazáj povrno v svojo domovino.

(Dale.)

Jeli je reformácija človeča nástava, ali Bože delo ?

Edna nájbole vsákdenéšnja tözba, štero vu rázložni formaj, vsigdár pa z istim čílanjem vržejo próti nam, je tó, ka reformácija je človeča nástava. Človeča nástava, ár se je tam narodila vu nezadovolnoga Luthera preštímanje želejočem človečem premišlávanji. Či bi tó tak bilo, té bi evangeličansko krstšánstvo stanovito krivo-verstvo bilo. Ár gde človek fuša notri vu Bogá dela i svojo, kakšté velikanskoga premišlávanja

nosti i čeméráj previdítí mogo, ka si več vrêden i bökši kak jas. Jas sem samo na moje bogástvo mislo i sem se spoméro z onim mišlênjem, ka si ti siromák. Po telko dugolêtnom vandranji sem spoznatí mogo, ka imánje i bogástvo je samo vöter i dim. Ka sem meo, vse mi je odvzêto i na slêdnje ešče moje lépo mládo dête. Eden dén pred njénov smrtjöv je ešče z punov skrivnostjöv gúčala od krívde i pokôre i ona je mogla mojega žívlênja vnöge krívde z svojov mládov krvjöv spokorití. Jas sem stári i na sébe zaostávlení mogo postánoti, naj spoznam, ka je vu žítí nika né od samoga sébe, ka jeste eden Voditel i Ravnitel. „Ali živémo, ali merjémo, vsigdár smo Gospodnoví.“ Ne čújejo se túhínsko etakše reči z moji vúst, Matyeš, štere so samo na psúvanje i preklinjávanje bilé navčene ?“

Eden ráji smêh se je obúdo okóli Petra vúst i té nadaljáva:

sistemo tiska na mesto Božega zákona i evangelioma, tam je dáno jeretinstvo.

Ka je tak reformácija ? Né človeča nástava, nego Bože delo !

1) Na eto opóti túdi imé reformácije. Reč reformácija neoznamení pústinu spremenitev, ali ponovitev kój, niti nej prosto popravitev. Reč reformácija je poleg svojega originalnoga razmenja : *nazájformálívanje*. Nikaj pokvarjenoga nazájformálívanje na začétno právo formo. Reformácija je né bíla drúgo, kak srêdnjega veka pokvarjene, štera se je že za krstšánsko rávno né mogla imenúvati, cerkve nazájvrênöje na jedíni večén fundament, šteroga je Kristuš djao i šteri vu svojem začétnem čistom krščánství vu Bibliji stojí pred nami.

Evangeličanska cêrkev je né 400 létna, nego Kristušovo grúntanje. Vu reformáciji se je od človeči premisel našpékana i za jeretinstvo pokvarjena cêrkev očistila nazáj, na čisto Kristušovo svojo istino. Né človeča nástava, nego Bože delo je.

Tó svedoči človeča škér reformácije, sam Luther túdi. Te velki reformátor je svetlo znao, niti na megnenje né pozábo i neprestanoma naglášao, ka je on samo škér vu delajöcoj róki zmožnoga Bogá.

Li opazújmo sköz ništerní hístorični faktumov njegovoga žítka, ka nakeliko brez svoje i drúge človeče volê, tém više próti onoj i li pod-

„Ali brezi toga, ka bi mi lüdjé odpústíli, šterim sem húdo včino i da bi mi túdi Gospodin Bóg odpústo, nebi rad šö z etoga svéta. To prvo de že ležê šlo, či več tákši plemeniti lüdi jeste, kak si ti, či pa na dale vu žítí ostànem, pa poskúsim drúgi človek bídti, kak pa sem bio. Mogöče mi Gospodin Bóg blagoslovi voló mojo. Matyeš, odpústiš mi ? Ti si mi telko dobroga včino vu žítí, ka ti jas nigdár nebom znao nazájzaslúžítí.“

„Ehrbacher, kakšo radost mi vaše reči správjíjo, tó vam niti povedati nemorem. Jas sem vam nigdár né zamero i odkritoga srcá vam povem zdá : že sem vam dávno odpústo. Ka smo mi z vami i z vašim detetom včínolí, je samo človeča dúžnost bíla i jas sem Reziko preveč rad meo.“

„Zráš Matyeš, zakaj je mogla moja či mréti ? Jas sem vu moji mládi létaj edno deklí-

loživši se pŕozvajočoj Božoj zapovedi je grátao Luther tŕo, ka je grátao.

Prŕosti bajcarski očákov otrok je. Nŕe je on činio, nego Bŕg je skončao tak, ka naj Kristušov eden nájevčí apoštol bude. Za fiškánšja se je pripravíao. Tak je zapovedala tŕo očínska vola. Bŕg ga nesé — z odločnim notriségnejem vu njegov žitek — tŕudi prŕoti roditelskoj vŕli na popŕosko pozvánje. Tihi, ponizen, lárne se ogibajoči človek je. I z Bože vŕle na vmárjajočem bojšči ednoga svetá očivestnosti tečé doli njegov žitek.

Vmárjati bi znao za volo pápe. „Naj zvŕe čtenjár, ka sem redovnik i bŕsen pápinec bio. Tak sem bio notrizablŕdjeni vu pápove návuke, ka či bi nad menov stalo, gotov bi bio vmoriti, ali vmoriti dati vsákoga, ki li za eden vlás zatají pokornost pápi. Nŕe sem bio ledeno mrzeo vu bránenji pápe, líki Eck i njegovi tŕváriše, šteri se stanovito bole za volo svojega trbŕjha vidijo brániti pápo i nŕe záto, kak dabi dugovásje ŕumurno vzéli.. Jas sem s svoje stráni z istinskim srcem činio...“ Nŕe sam od sebe, nego vu Božoj rŕoki je pŕostao nájevčí bič pápeštva. Nájpŕonižnŕši sin srŕednjega vŕka cŕkve je. Bráni jo, či jo bantŕijejo, jŕče se njemi dŕša, gda vidi njŕno pokvarjenost. Obrné se ese, obrné se tá, éršeki piše, pápi piše: naj doprineséjo znotra cŕkve potrebne reforme. Neotirne se on, nego Bŕg ga prisíli, naj bole Njemi bude podložen,

kako lŕdem. Nešče reformátor biti. Poslŕhnumo li, kak se vu wormski dnŕvaj s srcetrgajŕčov molitvov borí z nébov. „Bŕg, moj Bŕg, stani Ti k meni prŕoti vsjoj čednosti i mŕdrosti svetá! Včini! Moraš včiniti! Vŕm je tŕo nŕe moje dugovánje, nego Tvoje. Vŕm vu svojem iméní nemam tŕu kaj iskatí i nikšega dela z etimi zmŕžnimi gospodami svetá. Vŕm bi jas bole želo tihe dnŕve i v nebojŕvanji bi živo. Nečŕješ Bŕg moj? Jeli si nŕe Ti zŕbrao mené na eto? Bojdi tak Tvoja vola. Ár sem jas vu žitki mojem nigdár nŕe šče etakšim velikim gospodom zŕči stánoti.“ Gorí se pritiskávajoča dŕša etak nezná moliti. Etak samo pred Božov volov brezpogojno naklonjena i vu etoj naklonjenosti sebé z cŕla táaldŕvajoča dŕša zná moliti. Nezadolŕ naglášati, ka bi Bŕg tŕudi lehko drŕgoga zŕbrao, ka bi opravo žnjim delo refrmácije. „Nepride ete svŕt na nikoj, či Márton barát tá spádne, ár Bŕg nezračunani Márton doktorov zná stvoriti.“ Nešče k sebi privézati dŕše. Ves njegov žitek je nŕe drŕgo, kak Ivan Krstitelovoga prsta goripokázanje: „Ovo, ágneč Boží“. Odvrné od sebe vsáko macalŕzanje. „Što meni šče slŕžiti i za volo moje dike, ali osebe verje, tistim nŕe jas, nego šatan povŕ zahválnost. Dosta ji jeste, šteri za méne volo verjejo, ali samo tisti so právi verníci, šteri tŕudi té verjejo, či bi tŕo čŕli od méne, ka sem odávec postano i sem se zvagno od tistoga, ka sem gláso. Ár oni ne verjejo vu Lutheri, nego vu

no znoro z čiste sprevŕdnosti. Rezika je za volo tvojega siná šla vu smrt. Naš Gospodin Bŕg je pravičen, on žoj za žojom pláča.“

„Herbert? Kak mislite tŕo Ehrbacher?

Wágner farar prestrašeno se bliže nagne k betežniki.

„Jas niká stálnoga nevem, samo se mi sŕmni, ka ga je preveč rada méla.“

„Sirŕta Rezika, kak preveč drágo je mogla svoje bláženstvo pláčati.“

„Ti si mi odpŕsto, Matyeš, ali ešče vŕkši so moji grŕhi prŕoti Hedviki, tvojoj žení.“

„Njŕnoga odpŕščenja ste lehko stální, Ehrbacher, moja žena je cŕle noči pri vašoj posteli sedŕla. Tŕo nemre človek doprнести, či je že vse nŕe odpŕsto.“

„Rŕsan?“

Zdaj so se dveri sploj na ráji ŕdprle i pazljivo je edna ženska gláva poglŕdnola vu hišo.

Gda njŕe je Wágner farar prijaznivo migno, je k posteli stŕpila i puna z táljemánjem je glŕdala na te posŕhšeni obráz.

„Bŕg dáj, Ehrbacher i dobro zdrávje!“

Peter njŕe je v rŕke ségno i dugo je držo njŕno vu svojoj.

„Hedvig, ti mi ne zamŕriš?“

„Nŕe, Ehrbacher, Bŕg mi je svedok, jas sem že dávno odpŕstila i pozábila.“

„Ka sta vidva za človeka dŕnok, telko lŕbŕzni, telko dobrŕte? Vidva moreta preveč bláženiva bidti.“

„Ja Ehrbacher, tŕo sva tŕudi i znáte zakaj? Midva mér nosiva s sebo, ár vu Jezuši vŕrjeva.“

„Matyeš, či jas goriozdrávím, me navčíš z vama vŕrvati?“

„Ja Ehrbacher, tŕo ščem jas, vi niti ne razmíte, kak ste mogli edno cŕlo živlŕenje brezi Bogá bidti. Ali zdá morete počívati, vi ste se dnes že preveč zmantrali.“

samom Kristuši. Boža rěč je njihova i oni so Rěčini. Luthera mimo pŭstijo, či rávno je slepár, či rávno světec! Bóg zná gŭčati, či rávno po Biltámi, či rávno po Ešaiáší, či rávno po Kaja-fáší, či rávno po Petri, či rávno po ednom somári tŭdi. Z etim držim tŭdi jas. Ár niti jas sam nepoznam Luthera, niti neščem njega posnatl. Ne predgam od njega, nego od Kristuša. Vrág Luthera tŭdi lahko odnesé, ali Kristuša naj n'há vu mér i tŭdi mi lahko ostánemo. Ešče próti tomi je tŭdi protestěrao, ka bi pojedini sebé od njega za lutheránuše zvali. Čemerno piše: Želém, naj lŭdjé od mojega iměna mučijo i se nezovějo za lutheránuše, nego za kristšane. Što je on Luther? Věm je eto včěnjé nē mojel Mené so za nikoga nē raspětili na križ. Kak pridem jas nevolno črviča gnězdo do toga, ka naj Kristušove otroke z mojim nesrečnim iměnom iměnujějo? I jas neščem nikoga mešter biti. Jas z Božov cerkvov navkŭp vadlŭjem jedini návuk Kristušov, ki nam je jedini Mešter.“

Ovo te velki reformátor je sam čŭto nájboli i vadlŭvao nájdločnē, ka je reformácia nē človeča nástava, nego Bogá delo.

Eto spraviča tŭdi hištorija. Pred Lutherom je tŭdi bilo jáko dosta človečega nakaněnja, štero je srědnjega věka cěrkve očivesno pokvarjenost nikaj poprávlati cílalo. Od dobrovolnoga nakaněnja je skoron ni eden nē prišo dale. Lutherovo slŭžbo je pa Bóg k cíli pripelao i

gori je vdaro na tisto Njegovo spravičajočo pečat. Mislimo si tŭdi na tō, ka nē samo Luther sam je vadlŭvao sebé li za škér vu Božoj rōki, rávnotak so tŭdi sōdili njegovi vrstnici, ki so neposredno blŭzi preglédali žitek njegov i sami so tŭdi tá'nicke bilí slŭžbe. Komi nepokrije na oči meglé — mreno v pámeti zblodjena odŭrnost, tisti Lutherov žitek glédajoči, z Melanchtonom i Bugenhagenom vréd dnesdèn tŭdi svetlo lahko vídi, ka vu reformácii Bóg dela, Luther pa samo boga.

Hištorija ne trpí láži. Pod njěnov trdov trlicov samo tisto lahko ostáne, ka je od Bogá. Lagoje drěvo dober sád prinášati nemore. Dober sád samo dobro drěvo rodí. Što bi znao vu račun vzěti nesmernost blagoslovov, štere je na dŭhovnoga, morálnoga, kulturnoga, pa ešče tŭdi vsákdeněšnjega pŭrgarskoga žitka prestori — prinášalo drěvo reformácie. Tak je, ár je tō drěvo Bóg posádo i Njegova milostna rōka je je obrizávala.

Za zádne spomeněmo, štero je náfontošnēše. Ka je reformácia nē človeča nástava, nego Bože delo, tō sam Bóg spraviča nájsvětli z Njegovov rečjov. Bóg je Njegove rěči náčistěše glášenje na lutheransko cěrkve zavŭpao. Etoj cěrkvi je vsigdár tō dalō njěni zdrětek, cio, mōč i tŭdi juš njěnoga prebitka. Mi vsigdár mirovno lahko pitamo: pokážte nam samo tŭdi edno z včěnjá lutheranske cěrkve, štero je nē z

„Gospon Farar, ešče edno prošno mam. Moja či me je na děn njěne smrti prosila, tō je na nedělni děn bilō, ka bi žnjŭv k spŭvedi šō. Ščeli do me zdá spovedati?“

Za pŭl vŭre sledi ste že dvě svěči gorele na bělo prestrětom stŭli, vu šteri posvěti se je spŭvedna posōda svetlila. Ehrbacher je na vnŭge vankiše naslonjeni sedo vu posteli i z velikimi čakajŭčimi očmi je glědo na farara. Edno pár sŭsedov i družina je na ráji prišla vu hišo i odzádi se postanoli z odkritimi glavami i vkŭper sklŭčenimi rokami. Hedvig je za postelov stála i podpěrajoč je držála betežnika. Peter je zdá za nájměnašo pomōč preveč zahválen bio.

Gda je farar rokŭ na blagoslov zdigno, je eden tih vetrič šō po hiši. Ednoga deteta dŭša je zdignola roké k vsamogŭčěmi Oči i molila je za edno skoron zgŭbleno človeče srcé. Vu tišini so lŭdjé tiho čakali, svěče so čvrčkejŭče zgorele

do konca i betežnik je vu dalíno glědo, daleč vu edno nepoznáno krajino — krito Ábrahámovo — i obráz se njemi je vu měrnóm směhi svetlilo.

XXXVI.

Peter je nazáj gori ozdravo, ali nogé so njemi na veke odpovedale stŭžbo. Měrnó i pokorno je vzěo tō na sěbe i se je veselio, gda so ga obrvim v mála kŭlica posádili, vu šteri so ga vozili po dvorišči. Měrnó i stálno so se glásile njegove zapŭvedí pri hiši, dŭnok reči njegove so prijaznive bilé. Družina se je obri svojega věrta nē mogla zadosta hváliti i eden blájženi mér je prebivao vu Ehrbacherovom mlíni.

Edna lěpa sirotinska deklina, ki je Petri od pokojne ženě dalěšnji rod bila, je zadobila dom vu Ehrbacherovom mlíni i po večeráj, gda je že vse na mér stŭpilo, je Anika na glás čtěla gori z sv. písma. Vu posvěti lampaša se je tak vidlo, da bi Rezika prišla nazáj.

Po nedelaj, či je samo vrěmen dopŭstilo, se je Peter vu cěrkve dao odpelatí i po veliki

Bože řeči valon. Eto je nájmožněše spravičanje reformácie. Ka je ně ščela i nešče drůgo, kak na svoje srcé pritišnoti Biblijo i vu njej od Bogá vzéto milostno nazveščávanje, to tělo včinjeno Rěč predgati. Drůgi naj politizěrajo, oblastůvajo, se bogatijo, se okůnčávajo, lutheranska reformácia pa hodi vu Božoj řeči i glási toga razrěfoga, ali goristánjenoga Kristuša. Dokač eto čini, tečas vsigdár Bogá delo bude.

Etak pride vu pravilno presvetšenje pred nami reformácia. Etak vídimo, ka je reformácia ně kakši nůvi metoduš znanstvenoga varděvanja, ně proklamácia dűšnevěsti sloboděčine, ně sociální program — nego od vsě tě dosta več: Bože milošče faktum, s šterim je evangeliom z pod korca vřvzěla i v posvečnjek položila.

Etak pride pred nami vu pravilno presvetšenje tůdi Luther. Ně on je svetlost, — samo posvečnjek. Ně on je pítvina — samo kupica. Naturno, ka tůdi on je meo grehe. Odkůplěnje potrebůvajōči, spaděči človek je tůdi on. Sam je znao tō nájbole. Ali reformácia nestoji, niti nespádne žnjegovov osebov. Reformácia bi tůdi tě delo Bogá ostála, či bi Luther na gaogaj dokončao svoj žitek. Liki kak vu od erje flekastom posvečnjeki se tůdi světi svěča i z črbínave kupice je tůdi mogoče vodo piti.

Zvězda je vu sáma sebi tůdi lěpa. Ali nájlepše vu njej je tō, ka se vu njěnom bliščěnji odiči zmožnost toga mōdroga Bogá. Ibojna je

vu sámasebi tůdi lěpa. Ali nájlepše vu njej je tō, ka njěno prelěpo cvětje dotik Bože stvoričelske rokě nosi.

Nam je drůgi Luther, tůdi vu samsebi. Ali nájbole je záto drůgi, ár je znao škér Bogá biti. Bōg je zapovedao, Luther je bōgao. Skōz njegovoga sebě gorialdůvajōčega žitka je Bōg nastávlaov.

Luther je mrō, — Kristuš živě naveke.

(Z Evangeličanskoga žitka.)

„Šterikoli me vadlůje pred lůdmí...“

(Baltišti martirje.)

Bielenstein Jánož dűhovnik (1863—1919): „Zmojim tělom lahko včinite, ka vam je zapovedano. Dűša moja taki bude vu paradžomi.“

Dr. Schlauf Karol šinjor (1851—1919): „Streljeni bodem. Bōg vas čůvaj! Hassmann i Lademann dűhovnika bodeta zmenomvréd streljeniva. Bōg nam bojdi milostiven. Vaš brat i oča.“

Doebler Erhard dűhovnik (1882—1919): „Strelte na mène. Vi ste stári soldák i dobro trufite. Mojo ženo pozdravite. Naj se ne jōče, nego moli.“

Eckhardt Ágošt dűhovnik (1868—1919): na predganci naznanijo njemi, ka je dolizadržáni. Prosi správišče, naj mirovno ostáne i blagoslovi je. Správišče je liki okamenelo. Tě edna žena

světkej je Wágner farar od oitára k njegovomi kočůji blůzi stōpo i njemi je podělo žitka krůh.

Po neděljaj popōldněvi je pa z fararovimi sedo med Hedvike korinami.

*

Herbert je po leti, za Rezikinov smrtjōv z svojim ednim prijátelom, kēparom prišo domō, gde je Vili Bruneck dugo i skrivno delo na cintori.

Na eden lěpi jesěnski děn, šteri je prisposoben bio k onomi, gda je Rězika mislila, ka je svoje blážěnstvo najšla, so Petra na brůtiv pelali vu njegovi kōlicaj.

Na Rězike grobi je stalō niká, štero je z prtom bilō dolipokrito. Wili je níkej brbrao z rokámí na prtě, šteri je zdá dolispadno — i pred ti nazōči je na ednom čarnom mramori edna ženska postáva stála z kamla vřnasěkana, štera je glavō malo na eden kráj držála i obráz njěni je Rezikinoga kázo. Okōli vřst njě je eden ráji směh bio, te velike oči so dřevěno g'édale vu dalino i roké so edno pǎlmovo vėko držale.

Z globokov občůtlivostjōv je glědo Peter na te steber. Vu očáj so se njemi skuze svetile i z vkůpersklůčenimi rokámí erčě svojemi deteti:

„Rězika, moje lůblěno děte, lůbėznosti puni lůdjě so si zmislili na tēbe, počůvaj vu méri, jas vřjem zdá, ka bodeva se pǎ vidla ednōk.“

Sploj odzádi je stao Herbert, ki se je boro s svojov žalostjov i preboro jo je. Gda je domō šō, je roditelom glasno i odlōčno pravo:

„Vůtro pride laga, moja záročnica.“ Zdržo je svojo dáno rěč.

XXXVII.

Na Rězike grōbi je vnōgo lěpi korin cvelo v zaprávlajōčoj lepōti. Nasrědi med njimi stoji visiki grm, pun i puno nakláni z erděčimi srcami. Toga je Herberta starěši sin na grob toj lěpoj Rězika něniki posádo, obri šteroga eden smehěči obráz glěda měrnó vu dalino.

Vu tihí mēsečni nočáj si cvětěče korinice šōšnjájo edno stáro pripověst od krívde i pokōre, na štero eden tihí vetriček pihše obri grobov.

(Konec.)

začne: Trdi grád je naš Bóg zmožni! Med spēvanjem odženéjo Eckhardt dühovnika.

Hídi čas je bio za baltske krstšane, gda 1919 ga po odhodi Nemcov so bolševiki prišli i se je začelo grozno pregánjanje krstšanov. Pauker-Wesensberg dühovnik je meo mogočnost, ka bi z vóze odskočo, ali osto je, da onim 300, ki se májo žnjm vréd vöskončati, tróšt podeljáva. Gda se je zorilo, šlo je ti 300, močni vu veri, na sodni plac. Tam, kak so že mašinske pükše zravnane bilé, začne Pauker pesem: „Jas ščém ldti, mojga jezusa viditi.“ Ti rdéče gárde soldák-hohárje so se léknoli, nedájo ognja. Bésijo je, ali oni dvojijo — tak čudalépo doni pesem ti 300 smrti posvečenj. Nazádne pri spēvanji 2. veršusa počijo salve.

Rázločni máli glási.

Radosti glás. „Neščem, ka bi nezáli od té, ki so záspali, naj se ne žalostíte, líki i oni, ki nemájo vřpanja.“ (I. Thess. 4, 13)

Srebrni jubileum. 1911. aug. 27 ga vu sopronskoj starinskoj velikoj cerkvi so te apoštolске vrélosti püšpek D. Gyurátz Ferenc naednok 16 teologušov potrdili za Kristušove vojníke. Med témi je Gospód cerkve nájdale od rojstnoga kraja Štieglér Š. Ernója odposlao svoje ovcé pást. Dr. Štieglér dühovnik že više 22 lét v Bethlehemi vküpesprávlájo i pri Jezuš Kristušj vu právoj ednoj veri zdržávájo naše slovenske tá odseljene veredománje. I tó činijo z punov vernostjov, z célov lübéznostjov, líki Boži službeník. Od njihovoga náshajnoga pastérstva svedočijo doprinešena dela: Növa církev, štera je 75.000 dolárov koštala; farof, šteri je 21.000 dolárov koštá; kántorsko stanovánje, štero je 8500 dol. koštalo; küpleni park z velikimi dvoránami na štroški 12 500 dol; več hramov i fundušov küpleni za 25.000 dol; betežne zmágajoče družtvo, štero 30.000 dol. got. pénez má i ka je nájtoveč: cvetéči verski žitek vu gmáni. Eta živa i zahválna bethlehemska fara je nédávno prelépo svetüvanje podelila svojim ljudnomi, skrbnomi dühovniki ob toj prilíki, ka že 25 lét služijo vu Gospodnovom vinográdi. Vu tom svetüvanji je tao vzela vnožina vernikov njihovi i dosta svetni i cerkveni tamošnji vodtelski možov. Mi jí tüdi srčnov radostjov, lübéznostjov i poštvánjem pozdrávámo.

Ménba predgance. Dühovnicke naše šinjorije v Adventi ménba napravijo z predgancami.

Na Adventsko I. nedelo Heiner Géza v Lendavi, Škalič Šandor na Hodoši; na Adventno II. nedelo Kovátš Štefan v Bodonci, Šiftar Károlj v M. Soboti; Darvaš Aladár na Slaveči, Kovátš Karolj v Križevci; Godina Štefan v Puconci, Luthár Adam v Petrovci; na Adventno III. nedelo Hári Lipót v Morávci, Kúhár Franc v Domanjševci bodo držali Božo službo. — Bóg dáj, ka bi eta ménba predgance oznan üvala začétek nadalne vréle evangelizác je našega cerkvenoga lüstva.

Svétost cèrkve. Nè dávno se je eden verník tóžo, ka se pri nji rázločni gjüléšje vsigdár vu cèrkvi držijo i tak se zaomráči na Božo díso posvetšene cèrkve jedíno pozvá je. Za potrditev njegovoga stálišča eti spomenémo, ka je nédávno správišče ednoga orsačkoga družtva dühovnikov s punim odobrávanjom skončalo, ka svétost cèrkve nedovolí držánje rázločni gjüléšov tam. Cèrkev je Boža hiža, naj ostáne svéto njéno pozvánje.

Gorpozvánje. Drági čítitelje! Z etov numerov smo dokončali 14. létnik našega časopisa. Bóg nas je blagoslovo do eti.nao. Keiko dobroga semena se je po etom listi posejalo vu človeča srcá. Missionsko delo opráva ete list med našim lüstvom. Zahválno se molimo za vse tiste, šteri se trüdíjo pri njegovom rázširjávánji i za tiste, ki ga pišejo, za njega artikuluše i gláse pošilájo. Prosimo vse óne, šteri so z naprepláčilom zaostánjeni, naj je hítko poravnati, ár ovak nemoremo rédno plačüvati prevelike stroške drukánja. Vsém čítelom i vküpdelavcom našim želémo Gospodnov blagoslov.

Naše šinjorije dühovnicke, inšektorje, kántorje i drúgi čestnicke so nov. 4 ga v. M. Soboti meli svojo jesénsko spoved, po šteroj so Heiner Géza hodoški dühovnik obslüzávali vó Kristušovo svéto večérjo. Za tem je konferenca držána, na šteroj je najprve napre bilo dáno naznanilo od Diačkoga Doma i skončano je, ka se Banfi Štefan diplomirani učitel notrivzeme v Dijački Dom za pom. skrbnika. Potom so pod razprávo prišla rázločna tekoča dugoánja.

Vrnitev bivšega predsednika češkoslovaške v katolicizem? Pred nekaj časom se je rázširjao glás, da se šče bivši čehoslovaški predsednik, Tomáž Masaryk nazáj povrniti v rimokatoliško cèrkev. Svetski závezek protestantskoga štampa, je med tem zvedo od dobro informirane stráni sledéce: „G. Masaryk je zapústo rimokatoliško cèrkev iz vrskoga ogvüšanja. Za toga volo

ně postao protestant z političnoga cíla. Nam čehoslovákóm zadostuje izjáva g. Masaryka, da nešče nigdár zapustiti protestantsko církev. Iz dvorca bivšega predsednika smo zvedili ešče to, da g. Masaryk vsaki dén drži svojo molitveno vöro sküpnö z praškim evangeljskim dühovnikom g. Urbankom. T. Masaryk čté vsáki dén Švéto písmo." — („Put života“ No. 11/1936)

Rěč Boža ostáne vsigdár. V pretečenom leti je Angleško i zvöněšnje tüvárištvo za biblije 11,686,131 eksemplárov biblije razširilo. Tö je 715,122 eksemplárov več, liki v prvěšem leti. V pretečenom leti je na 13 növi jezиков dollobrnjena biblija. Do etigamao vu 705 jezika je vödána biblija.

Mrtelnost. Okt. 24-ga je mrö v Bačko Dobropolji tamošnji dühovnik i bivši šinor bačkoga seniorata: Jahn Jakob, star 62 letí. Pokojní je eden vodilen i jáko delaven möž bio vu našoj orsačkoj církví.

Jubileum Ženskoga društva. Ljubljansko evang. žensko društvo, kak nájstarěše v Jugoslaviji, je nov. 15 ga svetilo 80 letnico svojega obstoja. Med bogatim redovékom D. Gerhard May dühovnik z Celja so meli ösvetni govor. Bög, te Gospod naj blagoslávla tüdi nadale eto društvo pri njegovom samaritanskom pozvánji.

Samovolní dári Na goridržanje Düševnoga Lista: Banfi Janoš Šalamenci 2 D, Kološa Jožef sabö Puconci 10 D, vd. Šoltai Jánoša Sombathely 10 D, Ropoša Franc Gor. Slaveči 5 D, ml. Boldizar Janoš Šalamenci 2 Din. — Na Dijački Dom: Kološa Jožef sabö Puconci 10 D, z M. Sobote gospá Nemecova 50 Din. — Na nesprhlivi vénec Luthárove Flisár Šarolte: vd. Šoltai Jánoša Sombathely 10 Din. Topla hvála všem!

Turobni glási. Zádni mēsec so se z Puconske fare odselili vu večnost: Horvath Ana, roj. Kerčmar v Andrecl, stara 54 l., Banfi Štefan v Šalamenci, star 89 l., Mikola Terezija, roj. Kološa v Dolini, st. 58 l., Perša Ana, roj. Vratarič v Sebeborci, st. 79 l. — Naj májo sladtek grobski sēn i bláženo goristanenje.

Vučitelsko slúžbo sta dobila Banfi Štefan v Salaš-Gundulič pri Staroj Kaniži (Dunavska banovina) i Rátkai Lászlö v Salaš pri Horgoši (Dunavska banovina). Veseli nás eto namešćenje. Ešče bole bi nas pa veselilo, či bi naša evang. šolska deca že ednök začala vdábati evang. vere vučitele-ice.

Osebni gläs. Na zagrebški juridični fakulteti je diplomirao Nemeč Jánoš, sin pok. N. Jánoša železára i svetnoga predsednika našega fil. Gustaf Adolfa društva. Z srcá ga pozdrávlamo.

Svetüvanje reformácie v Puconci. Ete jedini posebni evangeličanski svétek je puconska fara jáko pozdignjeno svetila. Ob pol 10-toj vöri se je začnalo svetüvanje pri spomeníki 150 letnice. Tü so dom. dühovnik na podlági prvi 4 veršušov „Trdi grád“ pesme meli spomínski govor. Zmēs je správišče popěvalo 1—1 veršuš „Trdi grád“ pesme. Svetüvanje se je ob 10-toj vöri nadaljávalo vu Božoj hiži. Zvön občni pēsem, liturgije i predge je bila igre točka ednoga khorála, štero na goslaj sta igrala Banfi Štefan vučitel i Rátkai Tibor gimnazist, na orgolaj so njídva sprevájali Rátkai Ödön š. ravnátel. Potom je Rátkai Lászlö vučitel solopopevao prvi i zád-njen veršuš 244. pesme, sprevájali so ga na orgolaj Rátkai Ödön, na goslaj pa Banfi Štefan i Rátkai Tódor. Dom. dühovnik so s šolskov decov meli pripravno katekizácijo, med šterov so deca popěvali 46. i 217. pesem ino deklamálivali Lutherovo pesem od Biblije, Oblübo i Trdi grád pesem. Banfi Števan vučitel so meli primer-no predávanje. Po zaključnoj molitvi z popevanjem 5. veršüša Trdi grád pesme se je dokončalo lépo svetüvanje.

Svétek reformácie v Bodonskoj fari. Na pobüdo predsednice ev. ženskoga društva gospe Bakove je tē naš znameniti svétek posvećení na preveč lépi način. Poleg ösvetne slúžbe bože je spēvala gospá Séleši-Rössler Olga lépo, v srcé ségajöčo pesem. Na orgolaj jo je sprevájao gospod vučitel Bako. Naša mláda vučitelá g. Poredoš i g. Küčan pa sta na violinaj napredalá eden lépi duet, na šteroga konci sta zaigrala naš lépi evangeličanski himnus „Trdi grád“. Na orgolaj njiva je sprevájao gospod Bako. Pod vodstvom gospoda kántorvučitelá Vukana pa je spēvao osemčlanski moški koruš pesem „Vadlúvanje, o ti boži dár.“

EVANGELIČANSKI KALENDARI za 1937 leto je že zgotovleni. Dosta interesantnoga, lépoga i hasnovitoga čtenjá jeste vu njem. Naj si ga nezamüdi spravití niti edna evangeličanska hiža!

Turobni glási iz Gor. Slavečke fare. Odselili so se zádne mēsece vu večnost: Lang Marija, roj. Kočar, obč. sirota iz Sofine, 52 l. stara, Krenos Marija, roj. Šárkanj z G. Slaveče, 47 l. st. Krpič Žuža, roj. Čurman z Kuzme, 73 l.

st. i 4 otroci. Vsi eti preminôči naj májo slad-tek grobski sèn. Ti nazájostánjeni pa si naj po-činéjo vu Božem ravnanji!

Lüdjè, kama drndráte? V „Mursko Kra-jini“ smo čteli, ka v ednoj našoj goričkoj ves-nici je tamošnja gasilska četa nov. 1-ga mèla svojo veselico. Od tjédna do tjédna držáne vnôge veselice ne svedočijo to telko naprénošeno vérstveno krizo, nego dosta bole düševno krizo. Eta zdaj imenüvana veselica pa tüdi od-kríva krizo lübéznosti i poštüvanja. Ár pri nás rávno na etom večéri vsáki dobroga číta človek svoje lübézni i svojega poštüvanja edno edno skuzo püsti i kamči edno.edno korinico položi na grob svoji lübezni ino nebô šô na „ve-selico se zabávat“, nego vu tiho kámro svojo od preminjenosti si ômurno premišlávat.

Ka novoga? Nj. kr. Visočanstvo knez-namestnik Pavle so odpotovali v London.

v Londoni so pa gost Kentskoga nadvojvoda, brata angleškoga kralá Edvarda VIII. — V Ameriki je za prezidenta pá bio Roosevelt izvoljeni na štiri leta. Po volitvaj si je včasi njegov sin zaročo hčer velkoga fabri-kanta Duponta, ki je nájbole zagriženi nasprot-nik Roosevelta bio. Iz toga se vidi, ka pametni amerikanci ne poznajo ogrizávanje, zametávanje i maščevanje po volitvaj. — V Milani je Musso-lini pred 250 000 lüdi velki guč držao na den vsej mrtvih, v šterom je naglášao prijátelstvo z nami, z vogrami, z avstrijci i nemcami, mláčnost s francozami i angležami, neprijátelstvo pa z bolševikami. Nemčija pa Avstrija od 11. julija živèta v nájlepšem prijátelstvi, kak je pravo Mussolini. — V Beči je bila konferenca zunanjí ministrov Avstrije, Madžarske i Italije, štero je zastopao grof Ciano, zet Mussolinila, ki je po-tom odišo v Pešt, gde se je dugši čas müdio. V Pešti je pozvao vogrskoga upravitela Horthyja k taljanskomi králi Viktor Emanueli v Rim na prijátelski obisk, pri šteroj prilíki Vogri nazáj-dobijo Fiumo. Prve dni decembra pa taljanski krao pride v Pešt; tak pišejo novine. — Nemci i Japonci se družijo proti bolševikom, šteri v zádnjem časi s povešenov glávov hodijo; na čémere so zaprli 19 nemški inženerov, ki vodijo rusoske fabrike. Gvüšno je boli pádec Madrida, šteri se vsakši den pričaküje. Rusi so námreč dosta penez, živeža, bojnskoga materiála i lüdi

áldüvali za komuniste v Španiji, ali zobston, Frankovci so bole močni, ár je za njimi Neme-c i Taljan. — Velko razburjenje je v Francuskom političnom krogi povzročila Nemčija s tem, ka je odpovedala takzváno mednárodno kontrolo na svoji vodáj i je s tem posebno Čehom od-rezana pot do morja po reki Elba, štero so njim Nemci mogli dovoliti po mirovnoj pogodbi. — Čehi dájo autonomijo Málím Rusom (Ruté-nom) v Podkárpátskoj, štero bi njim že mogli dati po pogodbi pred 18 letami. — Vöspovani Habsburžani, neprijáteli protestantizma se terejo na avstrijski prestol. Tak piše londonski „Intra-sigeant“. — Nemški hajov „Isis“ se je v velkom vihéri potopo; z njim je morsko dno gutnolo 39 mornarov. — Fabrika pükšenoga praha pri Marseilli (Francusko) zletela v zrák. 52 mrtvi, nad 200 ranjeni. Škoda je millionska. — Prva ráta zaščiteni kmečki dugov zdaj 20. t. m. pre-tečé; pláča se od vsaki 1000 Din znižanoga dugá 106 Din.

Vesèla poročila z Amerike. Naši časopi-si májo vnôge takše lübitele, kí so njim z ed-nim gotovi širitelje. Med takše sliši Vukan Kata s svojim tüvárišom vréd v Ameriki tüdi. Že eti domá je rada čtela naš Düševni List i Evange-ličanski Kalendar, ešče ráj ga pa má tam da-ieče i z punim bláženstvom ga čté vsáki večér svojemi tüváriši, od šteroga je dugi čas ozdaleč bila. Nezadovolita se pa njidva z tém, ka máta naše časopise, nego bi radiva bilá, da bi jejnáši vöredománji povsédik meli. Z-etakšega cila sta poiskala naše vere brate i sestere vu Chicagi. I hvála Višnjemi, njidva tríd je në bio zamán. Döbila sta taki 5 naročnikov za ete list. Tè so: Mike Novák, rodjeni v Križevci, Aleks Novák, rodjeni v Kuštanovci, Terezia Deich, roj. Ballek z Šúlinec, Frenk Flisár z Brezovec (vsáki napré pláčo 1—1 dol.) i Luis Berke z Vaneča. Med témí Mike Novák so vesèlo obečali, ka sami tüdi bodejo širitel naši časopisov. Z srcá poz-drávlamo naše ete daléšnje növe naročnike i želemo njim Gospodnov blagoslov vu celom nju-vom žitki. Nájtoplèšo zahválnost pa vadlújemo Vukan Mikloši i njegovj vréloj tüvárišici za vnô-ge trüde, za posláne ino doblene péneze! Z-etov numerov navküp smo vsém odposlali naš Kalendar tüdi.

Kém bögši krstšeník je što, tém več skü-šávanja má. Luther.

Reformácija na Angleškom.

Naprejdáva: SILVÁNUS.

(Nadaljávaje.)

Vu vavlüvânji ne pozna nikše králevske, ali državne oblasti i síle. Negenliví radikalist vu onoga časa revolucionárnom mišlênji Popödvstva môč se more vöprepraviti, pápínska bolvanska služba poničiti. Vládár i plemenitáš, ki ne od govárja svojoj čésti i pozvânij je pröst kak ftič, ki nema nindri obrambe. Cérkev se more očistiti od hüdöb i či tö ne začnejo oblästvá, té je sv. düžnost sáme gmajne i tá düžnost ne pozna za škér nikšega mišlünjaja.

Na Škotskom je do ločitvi od rím. pápinstvo prineslo: popödvstva pokvarjeni, nemorální žitek i trenjé na politično slaböščino. Pröti groznosti ti vladárov so proteštanti 1557 eden závezek zvézali, šteri se zové „Kongregation Christi“, šteroga je národa revolucionárno gibanje sledilo. Klöštri so bili razrúšeni, cérkvene vrédnosti med siromašni národ raztálane i do formálne meščanske bojne je prišlo, štera se je z popolnov reformácijov 1560 leta skončala. Oblást pápo je bila potrêta i parlament je „Presbyteriálno cérkev dao notri vpelati i potrditi. Ti na obládnosti bodöči proteštanti so zdá rávno, kak pápinci prvle z ostrov sirövestjöv postöpali pröti njim. Mešo držanje je në samo prepovédano bilö, nego tüdi z smrtjöv se je pokastigao vsakši, ki je mešo šö poslühšat.

Tak je te mláde pápínske kralice Štuart Marije stáva preveč žmetna bila, ki je 1561 z Francuškoga prišla na škotski trón i navdüšena je bila za pápinstvo. Vu kapéli králevskoga gráda je nazáj notri vpelati dála mešüvanje. Z tém i z svojim razvüzdanim slobodnim živlênjem je samo spico dála vu oči tim navdüšenim Puritánom. Knox je njé pokvarjenost në samo odkrito na predganci kárao, nego njé je tüdi vu oči povedo Ednök, da se je že navolila poslühšati njega špötanje, je čemerna grátala i ga je vözapovédala z hiše, Knox je vu predsobi čako na njé daléšnje zapövedi i erčé k tim tüdi tam čakajöčim dvorskim dádam: „Oh lépe dáme, kak lüšno bi bilö živlênje, štero vi vodíte, či bi tö vedno tak trpelo, i či bi mi na konci z tim cëlím šminkanjem vu nebésa lahko prišli. Ali prvle kak bi se pa mi odovédli, pride ta grozna smrt, nás pokosi, či ščémo ali në i té eto tölö

črvom postáne porob, kakšté lépo i gingavo je i jas se bojím za to siromašno düšo, štera nede mogla od vse etoga zláta, cifra, džündžov i z drági kaménjov nika z seboj nesti na ovsvét.“ Kralica se je jökala, ali pobögsála se je në, Knox i se je protila i tožila ga je, ali sodnije so ga në osödile. Po njénoj lehkomišlenosti i slabi tanáčnikov je Marija Štuart në samo Škocije koröno — nego tüdi, gda je pregnána bodöča na Angleško pobegnola, tam glavö zgúbila, gde jo je angleška sodnija na smrt osödila i tö södbö je kralica Elizabeta potrdila.

Škocije reformátor Jaha Knox je pa 1572 mrö, močen do slédnjega vu veri, za štero je dostakrát svoj žitek dao na kocko. Na smrtnoj posteli je vavlüvo, ka je osobe nigdár në mrzio, čirávno ka je dostakrát Božo södbö mogo obri njih povedati, nego samo te gréh i z vsöv močjöv je delo, naj düše za Kristuša zadobi. On je bio möž, „ki se je od človeka nigdár në bojo.“

Ali tá reformácija 16. oga stöletja je në bila na telko popolna, ka jo nebi trbelo vedno popravliti. Ali — z drügoga stáliša glédajöči — ta cérkev, prispodobna k Izraelskomi národu, je vedno zgúbila vörnost vu zavezki z Bögom i k Njegovomi evangeliümí tak, ka je vedno potrebuvala növe „Södnike“ i Proroke, ki so jo nazáj pripelali na právo pöt. Etakši človek je tüdi John Wesley bio, ki je vu 18 tom stöletji angleškoga národa krščansko živlênje na növl žitek obüdo. Célö vavlüvânjsko gibanje, šteroga začitel je on bio, se imenüje Methodizem. Ete Methodizem je to trétje versko gibanje reformácijskoga düha vu angleškoj krščanskoj cérkvi. Na to prvo reformiranje, štero je pod kralicov Elizabetov bilö notri vpelano, je sledio Puritánizem, šteri se je pröti popövskoj oblásti, silnosti, za veresloböščino i neodvisnost cérkvi, pa za krščansko morálno živlênje boro i po zakoni potrplivost zadöbo. Methodizem je pa cölö državno cérkev, z štere je prišo, posküso nanövo oživetí i posébnö pröstomi národu, ki je zapüščeni bio, evangeliüm dati. I tö je nigdár në bilö na telko potrebnö, kak rávno vu oni časi, gda je Methodizem napré prišo. Pijančüvanje i zaprávljanje je strašno velko bilö med národom, štero je kak naslédek II. Karol kralä razvüzdánoga živlénja bilö. Kak so nikáki pravli: nedéla je z Gospodnovoga dnéva dén šatana postano. Puritánska pobožnost i ostro živlênje kak da bi pokopano bilö. (Dale.)